

בשולי המענה

אבל שמיר בכלל לא אמר לי שהוא מתנגד לזעזוע בינלאומית. פיתאום הוא נזכר? כך מהה בשבוע שעבר ממלאימקום ראש הממשלה. שמיר עזן פרס. בהפתעה רבותי על ההתפתחות האחרת נתי.

בלהט הרוכה והגידופים ההרדיים בין שני המתנגשים. המרכיבים את הקואליציה. החמירה. כנראה. מחלת השיכחה המרכיבה באחרונה עוד ועוד פוליטיקאים.

הנה ריווח מיישבת הממשלה. שנערכה ב־14 בספטמבר 1986. הישיבה התקיימה אחרי ביקורו של שימרון פרס במצרים. פרס, או ראשי ממשלת ישראל. ריווח נביחה של סיפוק על ביקורה. וסיפר כי הגיע עם חוסני מובארכ להסכמה בשני נושאים:

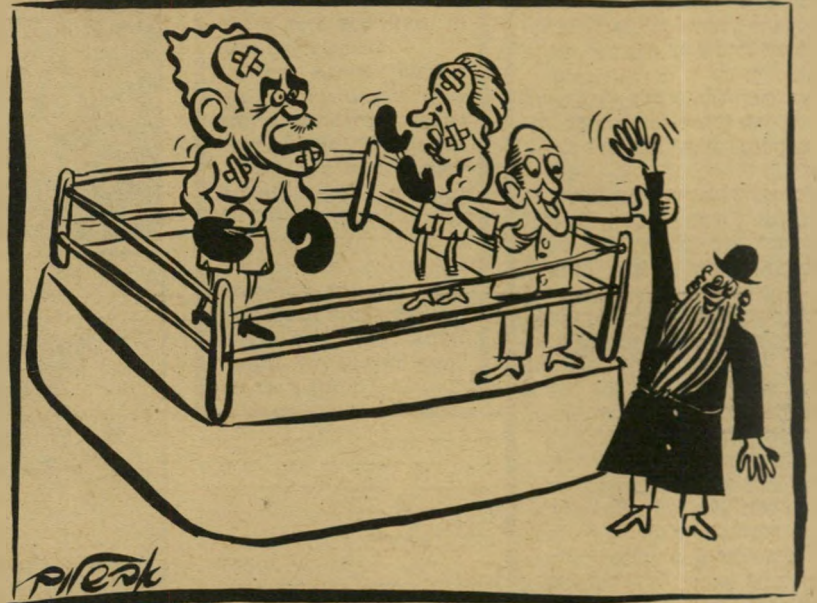
בממשלה. שעמדה ר"ץ להעלות ביום השלישי השבוע. היו שנטו להצביע בעד. בין היתר, תמך בכך ליכא. הצטרפו אליו גם שרים. חברי הממשלה שכלפיה היה אמור להיות מוצע איימון. לעומתם אמר גר יעקובי. "הצבעה עבור איימון בממשלה שאנו חברים בה הוא מעשה מנוגד לחוק ולאתיקה. זהו מעשה בלתי מתקבל על הרעת החלטתו. זה יהיה דגם שלילי במשך שנים. הרי יצחק רבין פירק את הממשלה רק בגלל הימנעות שרייהמפר"ל בהצבעת איימון. התנהג על כך ויכוח נוקב. בסוף סוכם שלא יתמכו בהצעת איימון. כל עוד אנחנו חברים בממשלה".

אז פלט מישוה בקול נמוך. ממישאלות ליבו: "גם שמיר עשוי להתפטר, כמו רבין בזמנו. אם רק נדע להצביע בהתאם...".

בטרם הספיק מישוה לפתח את הרעיון. שב יעקובי והוריד את המוראל המתחדש: "בטה. ואז הוא (שמיר) יעמוד בראש ממשלת מעבר. והנשיא עוד עלול להטיל עליו להקים ממשלה צרה חדשה. אינני בטוח שבכך בדיוק רוצים החברים...".

פסיכולוגיה בגרוש

מדי פעם. כשנוצר באחרונה מתח סמוי באוויר שנושמים משתתפי. שרינו" בדיוניהם על ההתפתחות המדינית. ובניקבותיהן — המפלגותיות. נוהג שימרון פרס לרפוק בידיו בתקיפות על השולחן ולהכריז: "חברים. לא צריך לפחד. לא צריך להיבהל". הנבחרים שנבחרו לאומה מכינים אז בתימהון זה בזה: מישוה מחדד כאן? מישוה מבוהל?

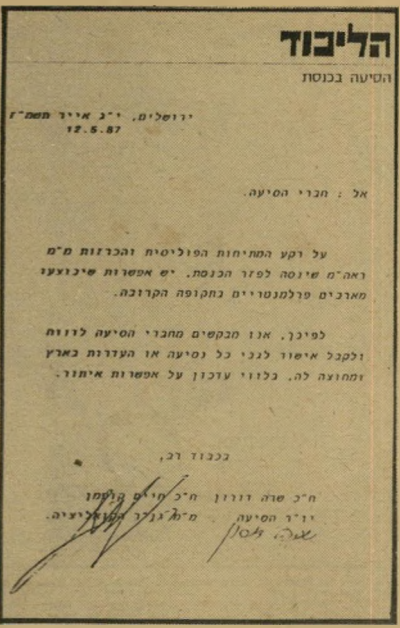

"המנצח הוא..."

ברכילות פנימיות — כי הרי גם שרינו גם בנתיממותה — הגיע מי שהגיע מבין שיבעת המופלאים למסקנה שאין מדובר כאן כללית בחיזוק יריהם של החברים. אלא בחיזוק יריהם של "חבר" ספציפי מאוד. שהוא גם הרוב. בעגה של המיקצוענים. קוראים לזה "חיזוק עצמי".

דואט

בעוד שהתיקשות מרווחת על מגעים שאינם. הנרקמים בין הליכוד לסיעות הקטנות. התפרסם לפתע ברעש גדול דבר מינויים על משה שחל. רפי ארדי ועוזי ברעם נהגו מגעים דומים מטעם המע"ר. גדולים וחשובים (במישחק זה) תמהו על דרך הפירסום לשיחות שהשתיקה יפה להן. מה מסתבר? שחל הציע כפורום סגור של המע"ר להקים צוות מצומצם. שיעסוק באפשרות להקים ממשלה צרה בראשות המע"ר. או לחילופין — יפעל להקדמת הבחירות. פרס קיבל את ההצעה ברצון רב. ומינה את אביהררעיון יחד עם הצמרצמר רפי ארדי ועוזי ברעם. מישוה אפיקר לדבר עם נציגיההיענות עוד לפני שישב לדבר עם נציגיההיענות.

גלויות. נשב עם כל הצדדים ונראה. (שחל: גו. באמת...)

חבל שלא סוכם תחילה על שיחות גלויות בין השלישיה הנבחרת של המע"ר. ביתניים. אנב. בשקטיבשקט. סגר אבוהצירא את ענייניו עם הליכוד.

זה רעיון

זה לא היה רעיון. אלא הועלה במסיגרת של ניתוח אפשרויות. אמרתי זאת במסיגרת ישיבה של שרייהליכוד. האם הצעתו ראשון את האפשרות של פיטוריו פרס מהממשלה? ובכן, אני לא זוכר שמ" שהו הציע זאת לפני... אבל התכוונתי לכך רק במידה שימשיך ברכוכו".

כה אמר יצחק מורעי על הפירסום כאילו הא אביומולידו של רעיון פיטוריו של שימרון פרס מהממשלה. שאר רעיונותיו של מורעי עומדים להתפרסם בקרוב. במסיגרת ספר שהוא טמך לכתוב כימים אלה. גם פרס מככב בו.

גם השר משה ארנס שפע רעיונות בעניינו של שריהחוק הסורי. ארנס. שלא כהרגלו. היה תקיף בשלושת דיוניהם האחרונים של שריהליכוד. והתחרה בהצלחה במורעי ובאריאל שרון.

ארנס הוא אביומולידו של רעיון אחר: למצו מפרס את נסיעתו לארצות הברית. איזכור שמה של ארצות הברית ודאי הזכיר לו את ג'נתן פר לארד. שהזכיר לו את ועדתאבן (העוסקת בימים אלה בשאלת אחריותו המיניסטרואלית של ארנס בתקופה הראשונה להפעלת פולארד). שהזכירה לו את ג'רג' שולץ. שהזכיר לו את נסיעתו המעצבת האחרונה לארצות הברית. שהזכירה לו את נסיעתו הנוכחית של פרס לשם.

יצחק שמיר. שהיה רובו הדיונים החריפים בעמדתהאזונה. התנגד לרעיונות המקוריים האלה. אגב. כרעיונות אין פרס נופל מבכריהליכוד. אלה התרגו — ממש יצאו מהכלים — כשנתקלו במיסמדההבנה. שהושג בין פרס לבין המלך חושקו (רק כך דווח להם בעקיפין על דבר הפגיגות ביניהם). בסעף הכולל את השתתפות אש"ף. מה היה הרעיון שהונחה את פרס. כפי שהסביר לשריהליכוד הזועמים והמופתעים: "התוכנית שאש"ף יזמן, ולא יבוא. ומה היה קורה לו לא הבין אש"ף את כוונותי? או אנתנו לא היינו באים" חברים כדרבנות.

טיימטום טוטאלי

פעם. לא כליכך זומן. נהוג היה לחשוב שאולי זה מה שיביא את המשבר — ועדתאבן. המבשרת את פיטוריו פולארד.

ביתניים. בעיצומו של משבר. ריבזו השטע כמה מחברי אותו פורום סודריביות. המנה שבעה חברים. כל מי שנמנה עם הרוב יקרתי זה יודע על עמדת חבריו. מכיון שאלה הירצו את עמדתיהם בעלפיה. בטרם ינסח אלוקיהניסוחים אבא אבן עמדה משותפת. פחות או יותר.

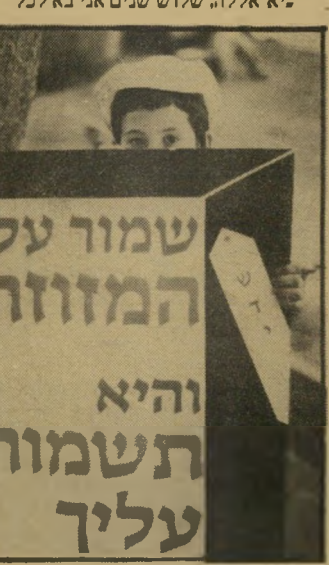
מדוע קפץ הליכוד והדליף בשלבים סה. מוק דמים כי האחריות חלה על פרס. ובפרס על רבין? מפני שאותה האחריות חלה על ארנס. שכתקופת כהונתו במישרדהניסוחן התחילה הפעלתו של פר לארד. ועל שמיר. שהוא חבר די נכדי כפחדם השלושה שכה פישל אחרי לכיבתו.

איווה השלב הבעייתי ביותר? מייד אחרי לכי דתו של פולארד. כך אומרים חבריההועדה. מצט יירת תמונה של בליבול עד טיימטום טוטאלי. של עירפול חושים. בשלב זה מצטייר לפי שעה מצב כזה: או שכולם משקרים, או שכולם אינם זוכרים. או שכולם שיקרו זה לזה. או שכולם לא תיפקדו.

במדרינה

(המשך מעמוד 9)

לפרס הגדול. כאופניים זוכה ילד שחורשיער בן 10. הוא מקבל את האופניים ומייד מתחיל לרכוב עליהם. תוך פוילה לצדדים. לוודא שהכל מביטים בו. הילדים סביבו אכן מסתכלים. הם צופים בו בעיניים עצובות ומקנאות.

ילד בכינוס הביד מיצוות ובלונים

התהלוכות ואף פעם לא זכיתי אפילו במחשב. כלום. יותר אני לא בא. נמאס לי" אומר ליפא גנץ. ילד יגני" בן 12.

חוק

לא להתרגשו

זהו משבר חוקתי עמוק. ההלכה עומדת מול החוק. אך למי זה איכפת. כאשר יש ריב בין הליכוד והמע"ר?

זהו אלףיבית של מישר רמוקרטי: שופט אינו יכול להיות מעורב בפע"ר לות פוליטית. שהרי אם יש לשופט רי עות פוליטיות מוצהרות. המתבטאות במעשים פוליטיים — איך יוכל לש פוט ארנס כעל ריעות מנוגרות? איך יכול הצדק להיעשות וגם להיראות? על סמך הגיון זה התפטר בשעתו השופט המחוייב רב איתן. שכל פישעו היה שחתם על עצומה של שלום עכ" שין.

ההגיון הדתי שונה לגמרי. לפי הדת היהודית (והמוסלמית). אין הבדל בין תחום הדתי ותחום המדיני. הרב אינו מגביל את עצמו לענייני העולם הבא. אלא מתערב בכל ענייני העולם הזה.

מיח לפדק. יוסף, מי שהיה הראי שוקציון (הרב הראשי הספרדי). ממשיך לכהן כדיון. בתפקיד זה הוא דן בעני ייניהם של כל אורחיהמדינה היותר דיים. דתיים וחילוניים. מכיוון שחוק המדינה מסר תחומים רבים לשיפוט הדתי.

משוםכך הורה ביתהדימשפט העל" ין של ישראל. המשרת את החוק הד" מוקרטי. לכל הדיונים להפסיק כל פי עילות פוליטית. ואילו כל הדיונים. ר עובריה יוסף בראשם. התעלמו מהוראה זו כליל. בעיני עצמם. הם נאמנים לה" לכה.

החלטת ביתהדימשפט מעמידה את החוק הדמוקרטי של המדינה מעל לי הלכה. הרבנים לא הסתירו מעולם של" דעתם ההלכה. שניתנה בסניי לכל הד מגים. עומרת מעל לחוקהמדינה. יגידו מהותי זה קיים מאז קום המדינה. מטעמים קואליציוניים ואחרים, עשו שני הצדדים מאמצים רבים להסי תיד את הסרק הזה ולטייח אותו. אך מדי פעם הוא מתגלה מחדש.

מיסחר בסוסים. השבוע התגלה הסרק שוב. ככל רוחבו ואורכו. עובריה יוסף ישב בראש הישיבות של מפלגת ש"ס. העסוקה עתה ב" מיסחרסוסים פוליטי: המיכה בליכוד תמורת חוקייכפיה דתיים.